

[Poul Schlüter.]

her nåede vi dog længere, og det synes jeg er betydningsfuldt. Helsingforsdrøftelserne var en succes og har givet os berettiget håb, som vi hele tiden skal give næring, om, at man vil standse det meningsløse strategiske våbenkapløb, som ingen har glæde af, og som verdens velstand lider under. Det vil ikke alene kunne føre til bedre forhold mellem stormagterne indbyrdes, men det vil også være en god forudsætning for større afspænding mellem de lande, der i dag er knyttet til de to sikkerhedsalliancer.

Udenrigsministeren gjorde nogle bemærkninger om Kinas rolle i verdenspolitikken, og derfor vil jeg også gerne fremsætte et enkelt synspunkt. Vi må nok se i øjnene, at Kina får en stigende betydning for verdenssikkerheden. Kinas rolle er nu den, at man kan arbejde med sine storpoltiske ambitioner på det grundlag, at man besidder atomvåbenet, og jeg vil gerne sige, at når det drejer sig om forholdet mellem Kina og Sovjetunionen, så har jeg den ganske bestemte opfattelse, at den spændte situation mellem disse to store magter ikke er nogen fordel for stabiliteten i verden. Det gavner intet, og det rummer en stor fare. Det har sine særlige forudsætninger, som der ikke er grund til nu at kommentere, men det ville, tror jeg, være en styrkelse af mulighederne for fredeliggørelse overalt, hvis også den truende konfrontation mellem Kina og Sovjetunionen kunne arkiveres.

Jeg tror i det hele taget, det er vigtigt, at man søger at inddrage Kina så meget som muligt i nationernes organiserede samarbejde. Det har jo i en lang årrække været danske regeringers standpunkt, at Kina burde optages som medlem af De Forenede Nationer og også af sikkerhedsrådet, og det er en rigtig linje. Også på andre måder skal man prøve at bringe Kina ud af den store isolation. Jeg tror, det er et fremskridt og en meget klog handling af præsident Nixon, at han nu har indledt en afvikling af de restriktioner, som før hindrede handel mellem USA og Kina. Jo større samhandel, også mellem disse to store lande, jo mere skaber man et økonomisk interessefællesskab, som måske i denne realbetonede verden, når det kommer til stykket, er noget af det mest solide.

Situationen i Asien er ellers stadig præget af det uhyggelige perspektiv — og det er uhyggeligt både af humanitære grunde og af politiske — at Vietnamkrigen ikke har kunnet bringes til en afslutning.

Det er nu snart to år siden, præsident Johnson den 1. april 1968 fremsatte sin erklæring om ensidigt amerikansk bombe-stop. Det var i og for sig opfyldelsen af det første led i generalsekretær U Thants 3 punkts plan. På det sidste, fra juni og frem til nu, har præsident Nixon fulgt linjen op med en reduktion af de amerikanske troppestyrker af størrelsesordenen ca. 60.000 mand. Jeg har forstået, at den amerikanske regering har lagt den linje, at man stiler mod inden midten af april at have tilbagetrukket i alt omkring 115.000 mand. Dette er en ganske klar linje, og den er betydningsfuld, men derfor synes jeg også, det er rigtigt at fremhæve nu, at hvis Hanoi overhovedet på noget tidspunkt vil bidrage til, at USAs kurs kan udvikle sig til en gensidig aftrapning, så er tidspunktet inde nu. Hvis ikke de amerikanske reduktioner følges op af tilsvarende skridt fra Hanois side, frygter jeg, at det vil fæstne det indtryk, at en amerikansk tilbagetrækning alene vil skærpe Hanois appetit på at fortsætte krigen med en erobring af Sydvietnam som det endelige mål. En fortsat vægring ved at give indrømmelser kan betyde, at det bliver umuligt for præsident Nixon at gå længere, at gå til at trække hovedparten af de amerikanske tropper tilbage inden for en nærmere fremtid, og det kan jo ikke være det mål, man stiler mod.

Dernæst vender jeg mig til situationen i vor egen del af verden. Der er nu gået omkring 1½ år efter, at Sovjetunionen og de øvrige Warszawastater marcherede ind i Tjecoslovakiet. Jeg synes ikke, man kan lade være med også under denne debat at fremhæve, at den tjecoslovakiske befolknings sår er naturligvis endnu langt fra lægt, bliver det nok aldrig. Det ville heller ikke være realistisk at forbigå, at Warszawa-pagtlandenes overfald har skabt ar i forholdet mellem Østeuropa og Vesteuropa; sådan er det, det er en kendsgerning.

Men ellers er det naturligvis især Tysklandsproblematikken, som er det vigtigste spørgsmål i vor egen verdensdel. Jeg synes, vi fra det danske folkets side kun kan